

се обясни и присъствието на фински думи въ ромънския езикъ, които Рѳслеръ смѣта за остатъци отъ нарѣчието на прабългаритѣ (споредъ него самоеди) „Но прежде чѣмъ дѣлать такой выводъ, на основаніи этихъ словъ“, възражава Дриновъ, безъ да оспорва вѣрността на Рѳслеровитѣ етимологии „требуется доказать, что они действительно заимствованы Руминами отъ Болгаръ, а не унаслѣдованы ими отъ названныхъ чуждихъ поселеній на нижнемъ Дунаѣ“.

Пречекъ, както по своето положение въ реда на Шафариковитѣ послѣдователи, така и по постепенната си еволюция отъ становището на урало-чудската теория къмъ турко-татарската, принадлежи къмъ посрѣдницитѣ между двѣтъ посоки, безъ да изгубва онай критична резерва, която отличава всичките му трудове. Начекалъ да пише своята „Българска История“ подъ влиянието на Шафарика, той прѣгрѣща най-напрѣдъ хипотезата за финския произходъ на прабългаритѣ безъ обаче да се увлича отъ крайноститѣ на школата. За него, както и за Шафарика, не е важно, да се види къмъ кое неславянско племе принадлежатъ тѣ, колкото да се докаже, че тѣ въобще не сж били *славяни*, а това доказателство дава и *финската* теория, която грѣши, както видѣхме, само въ туй, че не прави по-строга разлика между чудски и турски племена. Тѣй като е, естествено е, че Пречекъ се вижда принуденъ, да прѣмине къмъ най-близкия лагеръ на турко-татарската теория, щомъ науката установява горната разлика. Това се вижда отъ всички по-нови бѣлѣжки на Пречека досѣжно нашата история. Тукъ той върви обикновено наедно съ Томашека, съ когото още въ 1876 година не бѣше напълно съгласенъ (вж. по-долу). Ние ще покажемъ по-нататъкъ нѣкои отъ неговитѣ по-нови тълкувания на рѣднитѣ прабългарски езикови остатъци. За да запазимъ историчния ходъ на въпроса, ние ще се спремъ тукъ само върху тоя неговъ трудъ, въ който се отразява още влиянието на Шафариковата школа.

Като приема, подобно Дринову, Шафариковата *финска* или *урало-чудска* теория, Пречекъ прави въ своята „Българска история“ строга разлика между историята на волжскитѣ и тая на дунавскитѣ. За *езика* на *волжскитѣ* българи ние знаемъ отъ арабскитѣ писатели, че е билъ *хазарски*, съ турски елементи, а хазаритѣ сж принадлежали къмъ угърския клонъ на *финското* племе (руск. прѣв. р. 160) „Прѣдполагать, че *чувашиитѣ* около Казанъ сж остатъци отъ волжскитѣ българи“ (ib.) Като привежда текста на извѣстния *именникъ*, (текстъ его хотя и славянской, но перемѣшанъ необъясненными до нынѣ словами изъ совершенно забытаго языка коренныхъ, неславянскихъ болгаръ“, р. 156), Пречекъ забѣлѣзва, че Гильфердингъ залудо се опитвалъ да обясни тия думи съ помощта на маджарския езикъ. Споредъ мнѣнието на казанскитѣ ориенталисти, тия думи можели по-лесно да се обяснятъ съ помощта на чувашкия езикъ, но Пречеку, за жалость, по тоя въпросъ нищо повече не било извѣстно, за това той се и не произнася върху тая хипотеза нито пакъ